

SLOVENSKI NAROD.

Izba za vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za uradne razglase 120 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritrčno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inosestvi:
celoletno naprej plačan K 120—	celoletno K 131—
polletno 60—	polletno 68—
3 mesečno 30—	3 mesečno 35—
1 10—	1 12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **60** po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadesno frankovane.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

K valutni uredbi.

Iz Beograda nam poročajo, da je finančni minister dr. Veljković zbral okrog sebe komisijo, ki se bo mesec dni posvetovala, kako naj bi se uredila naša valuta. Kaki strokovnjaki sedé v ti komisiji, ne vemo, glede Hrvatske smo izvedeli le toliko, da je bil v njo poklican grof Kulmer — ali je kdo od Slovencev bil v njo poklican, nam ni znano. Strah pa imamo, da se nam bo morda ravnati po Dantjevemu opominu, da naj vsi, ki prestopijo peklenška vrata, puste za sabo vsako upanje! Bojimo se, da bo rešitev valutnega vprašanja pomenjala za nas nekaj inferna, v katerem nas bodo silili v kotle, tako da od nas ne bo drugega ostalo, kakor nekoliko prekuhanih kosti na dnu teh kotlov! Bojimo se zelo, da bo enketa po večini obstajala iz srbskih finančnikov kvalitete g. Nedeljkovića in da bo vse drugo, kar se je v njo poklicalo, nekaka ornamentika. Pred srbskimi finančniki se pa plašimo, ker so njihove trde glave znane po celim jugu in tudi njihovo dosedanje delo je nam prinašalo sado-ve, grenkeše od pelina! V tem strahu nas potrjuje najnovejša vest, ki prihaja srmežljivo iz Beograda, da hoče večina komisije valutno vprašanje rešiti s tem, da se bodo zamenjale 3 krone z 1 dinarjem, da se pa pri tem še prišteje onih 20%, katere nam je pobralo sedanje kolkovanje, to se pravi, da bude relacija pri zamenjavi 1 : 4.

Dasi neradi kričimo, ker smo v svojem obupu že veliko kričali, ali kričali smo vedno brez uspeha, si vendar moramo ogledati posledice, ki bi po našem sicer nestrokovnjakem mnenju nastopile in nastopale iz take rešitve!

Ze okoliščina, da se je srbska enketa zbrala v času, ko še nikdo ne vé, kak bode rezultat zadnjega kolkovanja, dokazuje, da vlada morda v Beogradu tendenca, zadevo rešiti površno in s silo. Videti je, da hočejo gospodje zajemati vodo s korcem, pa samo z držajem tega korca, in da nas hočejo privaditi, da bi hodili po rokah, jedli pa z nogami, kar se bo na vsak način dalo doseči, če ne drugače, pa tako kakor pri ribniškem konju, ki bi se bil odvalil jesti, če bi slučajno ne bil prej od lakote poginil! Če se reši valuta z relacijo 1 : 4, godilo se bo nam kakor temu ribniškemu konju! Če je — kar pa niti iz dalje ne verujemo — sedaj v cirkulaciji 12 milijard kronske bankovce v Jugoslaviji, potem bi se pri omejenji relaciji cirkulacija skrčila na kake 3 milijarde. Ker pa cirkulira brez dvojbe dosti manj not, bi se cirkulacija morda skrčila še celo na pič-

li 2 milijardi! In tukaj nas navdaja sum, da ima država ali bo pa morda imela natiskani kaki dve milijardi bankovcev in da se gospodje finančniki v Beogradu postavljajo na stališče, da morajo valuto tako rešiti, da se bo s to zalogo na vsak način izhajalo. To bi bil zelo pripraven način, poznamo pa še pripravnejšo pot: krona naj se sploh vrže med smeti brez vsake zamenjave, naj se ji vzame vsaka veljava! Pa bo!

Če torej dobimo za 4 krone 1 nov dinar, že danes lahko prerokujemo, da bo v Jugoslaviji nastalo nepopisno pomanjkanje denarja. Ako smo prav poučeni, je čehoslovaška republika morala v tem pogledu prenesti in prenašati silne težkoče, ker je tedanji finančni minister Rašín pri markiranju krone kar naenkrat škartiral 50% cele cirkulacije. Pri nas bo škartiranih 80%, ostanek pa naj zadostja potem za kraljevino, ki bo šla nad 12 milijonov prebivalcev! Razmere, ki so veljale v predvojnem času, se tukaj ne morejo več vpoštevati, ker mora največji največji pripoznati, da bude tudi po zamenji z dinarjem najpotrebnejše trikrat in šestkrat tako drago, kot je bilo pred vojsko! In tukaj tiči glavna past, v katero se bomo vjeli, če ostanemo pri relaciji, o kateri se nam ravnokar poroča iz Beograda! Nekaj je, v kar noben človek ne veruje, še celo otroče v materinem telesu ne, to je, da se bo po zamenjavi z dinarjem moglo z enim dinarjem isto kupiti, kar se je pred zamenjavo kupilo s 4 kronami. Ugovarjalo se bo, da bo to vendar državni dinar, ki bo dosti bolj fundiran, kakor je bila fundirana dosedanja krona. V to ne verujemo, ker niti ne verujemo v dobro fundacijo srbskega bančnega dinarja. Narodna banka že dolgo, dolgo časa ne priobčuje več svojih izkazov, in dosti nas je na svetu, ki na njeno metalčno kritje ne prisegamo. Če pa še vpoštevamo, da prejšnja kraljevina Srbija brez dvojbe ni mogla izhajati brez vojnih posojil in da o teh vojnih posojilih živ krst ne vé drugega, nego to, da morajo ti državni dolgovni znašati cele koše milijard, potem bi skoraj prisegali, da državni dinar (s katerim se bo moral zamenjati tudi bančni dinar, ker dve valuti, kateri bi ena drugo morili, ne bomo smeli imeti v svoji državi) ne bo imel druge fundacije, kakor jo je imela dosedanja krona. Ta fundacija bo obstajala edinole iz državnega poročstva, oziroma podpirala jo bodo tista naravna bogastva, katere imamo v svoji državi, in pa produktivna sila, katere se bodo mo-

rala vzbuditi med narodom, če ne bo hotel lakote poginiti! Zatorej je zelo verjetno, da novi dinar ne bo toliko plačal, kolikor plačajo sedaj 4 krone, in če se temu pridruži še okoliščina, da bo cirkulacija not prenižka, potem bo nastala dosti večja draginja, nego jo imamo danes! Če bo moralo ljudstvo plačati za tisto, kar danes plača s 4 kronami, 2—4 dinarje, potem je katastrofa neizogibna, potem nastanejo razmere, na katere moramo misliti le s smrtnim strahom!

Dokler našo državo vsepovsod obdaja nejasnost in negotovost, dokler nimamo še določenih državnih mej, dokler ni rešeno naše vprašanje ob Jadranu in dokler niso konsolidirane naše notranje razmere, toliko časa bo ostalo nejasno tudi vprašanje: imamo li gotovost, da se bo de moglo za novi dinar toliko kupiti, kolikor se je kupilo za tiste prejšnje enote, katere je nadomestila nova enota? Iz tega sledi, da sedanja ureditev valute ne bo pomenjala nekaj definitivnega, temveč samo nekaj provizorij. Pri tem provizoriju pa je skoraj vsaka druga rešitev nemogoča, nego rešitev z relacijo 1 : 1, pri čemer se bo pač samo onih 20%, ki so se pri sedanjem žigosanju pridržali, moglo odtegniti, drugega pa nič. Ali prišlo bo kmalu do nove zamenjave, ker se baje na eni strani marka, s katero smo žigosali svoje note, na Dunaju že v masah fabricira in, če se ne motimo, bo posebno marka za tisočake v črnih tolpah hodila čez meje Jugoslavije ter tako onemogočala vsako sigurnost v novem prometu. Na drugo stran so pa novi dinarji — vsaj kolikor smo si jih mogli ogledati — nekaj primitivni izdelek, ki kar kriči po ponarejanju!

K temu pa bodo pristopili še drugi sitnejši razlogi, tako da bomo kmalu stali pred veliko potrebo, da bo morala Jugoslavija zopet zamenjati svoj novce. Takrat se bo pa že moralo misliti na nekaj stalnega, takrat se bo morala sedanja inflacija vsekakor odpraviti. Mi bomo prosili Boga, da bi nam dal za tisto uro državniške zdalekosežnim pogledom, državniške, ki se ne bodo oklepali otroške misli, da je vprašanje valute rešiti po zakonih hvalečnosti ali po kakih drugih enakih meglenih načelih!

Takrat se bo šlo za koristi cele Jugoslavije, ki mora biti na gospodarskem polju popolnoma edina, njeni posamezni deli morajo biti na tem polju dopike enakovredni. Kdor bi tukaj zahteval kakor razliko, zastopal bi gospodarski federalizem, ki bi bil še dosti nevar-

nejši za državo, nego politični federalizem. Takrat bodo skušali modri državniški ljudstvu pridržati kolikor mogoče dosedanjega, četudi problematičnega imetja. To se pravi: primanjkljaj, ki bo nastal v žepu ljudstva z odstranitvijo al pari — relacije, naj se prenese deloma tudi na prihodnje rodove. Pri zamenjavi naj se izdajo zadolžnice, ki naj bodo nizko obrestovane in katerih obrestovanje, če bi se njihova amortizacija ne hotela vpoštevati, naj se garantira za dolgo dobo let, tako da bo to obrestovanje ponehalo v času, ko poznejša generacija ne bode več občutila posledic, katere je nam v gospodarskem življenju zasekala svetovna vojna.

Ta končna rešitev pa se bo morala vzeti v posvetovanje, in sicer v najresnejše posvetovanje v našem

bodočem državnem zastopstvu, ker je, kar se samoobsebi ume, v konstitucionalnih državah nemogoče, da bi se vprašanja, kakor je ravno vprašanje valute, brez parlamenta rešiti mogla in smela. Po vsem tem komisija v Beogradu ne bo mogla kaj drugega ustvariti, nego provizorij. Pri tem se bo morala ogibati nevarnosti, da njen provizorij ne bi globoko vsekal v meso našega gospodarskega života, kakor bi smel vsaki kak definitivum. Z eno besedo: gospodje v ti komisiji in vlada z njimi sene smejo spuščati v kake saltamortalske skoke, ker je pri tem lahko mogoče, da nas pripeljejo na gospodarsko Kosovo polje, kjer bi za vedno mrtvi obležali!

Dr. Ivan Tavčar.

Poslovanje stanovanjske komisije za Ljubljano.

Kmalu bo poteklo pol leta, odkar posluje na Bleiweisovi cesti ljubljanska stanovanjska komisija. Sreča ji je bila v toliko mila, da dva meseca nismo imeli časopisov, ki bi bili gotovo prinašali vse polno glasov nezadovoljstva s to komisijo in z njenimi napori in uspehi.

Najprej je razglasila po časopisih, da je ustno občevanje s člani komisije sploh izključeno, kar pa je bilo že čez par tednov molče preklicano. Od preklica naprej je vsak dan po hodnikih in po uradnih sobah te komisije vse polno strank; gospodje člani komisije se spuščajo celo v daljše debate z njimi. Tu se pojasnjuje, naznanja, protestuje — vse vprek.

Od začetka smo mislili, da bo slavna komisija kot uradno mesto skušala dognati, koliko stanovanj ima na razpolago in kje so tisti srečni prepotrebni in prevredniki, ki jih imajo dobiti.

A ta njena naloga, ki jo ima po bistvu in opravičenosti svojega obstanka, se ji je zdela pač pretežavna. In gospodje so nabili na vrata svoje- ga urada z debelimi črkami pisano parolo, da si blagovoli vsaka stranka sama poiskati stanovanje, če ga hoče dobiti. In dobila ga bode, če ji ga komisija — zopet ne vzame. Precej komodno stališče je to, za stranke same pa več kot neumestno.

Začel se je torej divji lov na stanovanja, oziroma na stranke, ki bi jih utegnili komisija pogati iz Ljubljane.

Eno stvar je pri tem stanovanjska komisija prezrla: to namreč, da to načelo iskanja in oddajanja stanovanj izključuje vsako pravično, objektivno postopanje, ki naj bi res opravičenim strankam

v primerno dolgi čakalni dobi naklonilo skromen stan v našem mestu.

Kedor prvi iztakne kako stanovanje in ga prvi naznanja komisiji, ta ga dobi! Tako komisija!

Ali je v tem načelu le trohica socialne pravičnosti in objektivne umestnosti?!

Tisti »prvi« sigurno ni in ne more biti n. pr. uradnik, ki mora opravljati ves dan svojo naporno službo in nikakor ne utegne stikati po mestu za stanovanj in ga še vrhu tega mori skrb za svoje, od katerih je ločen že toliko časa. Oni »prvi« bo pač kak veržnik, ki ima časa in denarja dovolj, da išče in da drugi iščejo zanj, ali pa odločuje o najvažnejšem eksistenčnem vprašanju brez premisleka in brez izravnavajoče pravice, ki bi jo morali iskati baš pri tej komisiji, — slučaj. Če gospodom te komisije, to ne gre v glavo, naj blagovolijo uvaževati dejstvo, da so po tem njihovem prekomodnem stališču dobili hitro stanovanja ljudje, ki so še prišli v Ljubljano, dočim so v mestu stranke brez stanovanj, ki čakajo že celo leto in dlje, ker se jim ne posreči, da bi prišli med »prve«.

Zahtevamo kategorično, da se ta »princip« v novem stanovanjskem uradu, v katerega naj pridejo tudi novi ljudje, takoj vrže iz prakse, v katero bi ne bil smel nikdar zaiti. Če se to nemudoma ne zgodi, bo vlada morala uradnikom dovoljevati dopuste v svrhu, da bodo iskali stanovanja.

Novi urad naj objektivno dožene, koliko stanovanj je prostih, kedo je najpotrebnejši, da dobi stanovanje, kedo sme in mora bivati v Ljubljani in kedo ne. Samo po sebi je umerno, da se vlada in njen stanovanjski urad

LISTEK.

Alphonse Daudet:

Cucugnanski župnik.

(Iz »Lettres de mon Moulin«.)

Vsako leto o Svečnici izdajajo provensalski pesniki v Avignonu veselo knjižico, ki je do roba polna lepih verzov in dražestnih povesti. Pravkar sem prejel letošnjo in našel v njej ljubeznivo pravljico, ki jo vam poskusim prevesti in na kratko povedati. Parižani, pripravite svoje košarice! Najboljša pšenična moka je to, kar se vam to pot ponuja...

Abbe Martin je bil župnik... iz Cucugnana.

Dober kot kruh, pošten kot zlato, je ljubil svoje Cucugnance očetovsko; zanj bi bil Cucugnani paradiz na zemlji, če bi bili Cucugnanci živeli vsaj nekoliko bolj po želji svojega dušnega pastirja. Toda, ah, v njegovi izpovednici so predli paiki, in o Veliki noči so ostale hostie na dnu njegovega svetega

ciborija. To je mučilo srce Ahovnika in vedno je prosil Boga za milost, naj bi mu ne bilo treba umreti, predno ni pripeljal nazaj v hlev svoje razkropljene črede.

No, saj boste slišali, kako ga je Bog uslišal.

Neke nedelje je šel gospod Martin po evangeliju na prižnico.

»Bratje,« je dejal, »če hočete, mi verjemite: prednočnem sem se, ubogi grešnik, znašel pred nebeškimi vrati. Potrkam: odpre mi sv. Peter.

»Hola! Ali ste vi, moj vrlj gospod Martin? Kakšen dober veter vas je pri- nesel? S čim vam lahko postrežem?«

»Dobri sv. Peter, ki imate veliko knjigo in ključ v oblasti, ali mi lahko poveste, če nisem preveč radoveden, koliko Cucugnancev je pri vas v nebesih?«

»Ničesar vam ne smem odbiti: gospod Martin, le sedite, pa skupaj pogledajva!

In sv. Peter je vzel svojo veliko knjigo, jo odprl in si nataknil naočnike:

Poglejva torej: Cucugnani, pravite? Cu., C., Cucugnani. Tu sva

že. Cucugnani... Moj vrlj gospod Martin, stran je popolnoma bela. Niti ene duše! Nobenega Cucugnana ni tu, kakor ni v puri ne ene ribje koščice.

»Kako? Nikogar iz Cucugnana tu? Njokogar? aj to ni mogoče! Poglejte bolje!«

»Nikogar, sveti mož! Poglejte sami, če mislite, da se šalim!«

Jaz nesrečnik sem udaril z ного ob tla, vil roke in prosil milosti. Tedaj je rekel sv. Peter:

»Verjemite mi, gospod Martin, tega si ne smete tako hudo jemati k srcu, ker sicer vas lahko zadene kap! Saj ni vaša krivda. Vaši Cucugnanci, glejte, morajo biti pač zaradi malega očistjenja v vica!«

»Ah, veliki sv. Peter, imejte usmiljenje in dovolite, da jih vsaj vidim in potolažim!«

»Rad, prijatelj... Tu, privežite si hitro tele sandale, ker potj tja niso posebno lepe... Tako je dobro... In zdaj idite kar naravnost naprej... Vidite tu spodaj globel in tam ovine? Tam najdete na desno roko srebrna vrata, vsa pokrita s črnimi križi... Potrkajte in

odpro vam... Zbogom! Ostanite zdravi in dobre volje!«

In potoval sem, potoval... To je bila gonja! Še zdaj me obliže zona, če se le domisljam... Stezica, polna trnja in rdečih rubinov, ki so se svetili, in kač, ki so sijale, me je vodila prav do srebrnih vrat.

»Tik, tik!«

»Kdo trka? vpraša hrpav, žalosten glas.

»Župnik iz Cucugnana.«

»Odkod?«

»Iz Cucugnana.«

»Ah!... Le noter!«

Vstopim. Velik lep angel s perotnicami, črnimi kot noč in v obleki, svetil kot dan, s ključem, ki mu je visel ob pasu in je bil iz demanta, je pisal, kr-kr! v veliko knjigo, ki je bila še debelejša kot ona sv. Petra.

»Torej kaj pa hočete in kaj želite?« pravi angel.

»Lepi angel božji, rad bi vedel... morda sem preveč radoveden — ali imate tu kaj Cucugnancev?«

»Koga —?«

»Cucugnancev... ljudi iz Cucugnana... Jaz sem namreč njih župnik.«

»Ah, abbe Martin, — kaj ne?«

»Na službo, gospod angel.«

»Vi govorite o Cucugnancih...«

In angel odpre svojo veliko knjigo, lista po nji fer sline svoje prste, da so se listi lažje obračali.

»Cucugnani,« pravi in globoko zavzdihne... Gospod Martin, v vica! ni prav nobenega Cucugnana.«

»Jezus, Marija in Jožef! Nikogar iz Cucugnana ni v vica! Veliki Bog, kje pa so?«

»Eh, svetli mož, so pač v nebesih. Kje, zlomka pa naj bi bili?«

»Ali saj prihajam naravnost iz nebes...«

»Vi prihajate...? No, in...?«

»No, in... prav nikogar ni ondi... Ah, dobra mati angelov...!«

»Kaj hočete, gospod župnik! Če jih ni niti v nebesih, niti v vica! potem ni nobenega dvoma več, da so...«

»Križ božji! Jezus, sin Davidov! Oj, oj, ali je mogoče? — Da bi me bil veliki sv. Peter nalagal?... In vendar nisem slišal petelina peti!... Oj, mi

mora ozirati pred vsem na aktivno ljubljansko uradništvo, če noče uradniške bede, ki je brez stanovanske miselnosti velika dovelj, stopnjati do neznočnosti. Tako, kakor je delala doslej stanovanska komisija, se nadaljevati ne more in ne sme.

X. Y.

Slovenskemu visokošolskemu dijaštvu.

Mladina je bila vedno in povsod nosilka novih idej in voditeljica v boju za narodovo svobodo. To je umljivo, kajti ona ni toliko obremenjena s preteklostjo in lažje zasili tok novega življenja ter je polna neoporebljene življenske sile, ki instinktivno sili k udeleževanju.

In mlado slovensko inteligenco čakalo take naloge, da bo morala izriniti do dna svojo moč, če bo hotela biti kos nalogam, ki jo čakajo ne v bodočnosti ampak že danes.

Živimo v času, ki ne bo pomenil mogoče samo razdobja med dvema stoletjema, ampak ga bo štela zgodovina med tiste redke periode, ko umirajo stari svetovni nazori in se med bolestinami krči človeštva porajajo novi. Taki časi so težka preizkušnja za narode in prebole jih dobro samo tisti, ki so bili pripravljeni na nje.

Naš narod pa je poleg vsega tega še obložen s naravnost tradicionalno nesrečo, da bo šel razkosan skozi ta svetovni vihar. A mladina ima dolžnost, da zastavi vse svoje moči, da bo ta veliki vihar zagnala preizkušnja pred združitvijo vsega naroda, po kateri hreni in teče toliko stoletij. Mladina mora delati na to, da se iztrgava predhodni morebitni nesoglasja v mladi državi in da preklasi nastopajoče zavestno enotnosti ter potem koncentriira hotenje celoga naroda na eno samo točko: osvoboditev bratov izpod tujeja larma. Ne podcenjujmo te naloge, kajti mnogo težja je, nego se zdi na prvi pogled. Treba bo klenne volje in anostoljske zgovornosti, kajti v političnih borbah se prelahko prevlada strast vsako drugo čustvo — to pa se pri nas glede našega zanosa ne sme zgoditi niti za trenutek, kajti drugače je vse ogroženo. Prva točka programa naše mladine mora biti osvoboditev podlarmljenih bratov — in mladina mora skrbeti da postane to tudi prva točka vsega narodnega udeleževanja.

VPRAŠANJE ODGOĐITVE NAR. PREDSTAVNIŠTVA.

LDU. Beograd, 14. decembra. Ministrski predsednik Ljubomir Davidović je imel včeraj dolgotrajna posvetovanja z narodnimi poslanci iz Crne gore. Do sredi prišlo do sporazuma, zato tudi ukaz o odgoditvi narodnega predstavništva še ni podpisan. Kakor se čuje, se tudi dr. Živko Knežič in še dva druga poslanci iz Bosne protivijo odgoditvi parlamenta. Pogajanja s poslanci iz Crne gore se bodo nadaljevala danes. Poslanec Marko Daković, ki je podpisal dogovor z Davidovićem glede vstopa Črnogorcev v kabinet, je izjavil, da odloži svoj poslaniški mandat ker ni predvidel sedanjih dogodkov.

SPREMEMBA V POKRAJINSKI VLA- DI V BOSNI.

LDU. Beograd, 14. decembra. »Politika« javlja: Atanasije Šola, predsednik bosansko-hercegovske pokrajinske vlade, ki je pred nekaj dnevi dospel v Beograd, se najbrže v tem svojem svojstvu ne povrne več v Sarajevo. Govori se, da bo odstopil kot predsednik pokrajinske vlade ter prevzel mesto poslanika naše države v Carigradu. Kot njegova naslednika prihajata vpoštev dr. Nikola Stojanović in dr. Ljubomir Peles.

NEMŠKE TORPEDOVKE ZA NAS.

LDU. Beograd, 14. dec. »Politika« javlja: Vrhovni zavezniški svet je nazaklad 12 nemških torpedovk naših državi. Te torpedovke se morajo pred izročitvijo tako razorožiti, da ostane na vsaki samo en top. Te ladje se bodo mogle rabiti kvečjemu kot postajne ladje. Iz tega se da sklepati, da naša država ne bo dobila nobenih ladij bivše avstro-ogrske vojne mornarice.

revez! Kako naj pridem sam v nebesa, če ni ondi nobenega mojih Cucugnanec?

»Poslušajte, moj ubogi gospod Martin! Ker hočete na vsak način do- gnati to reč in jo videti z lastnimi očmi, pojdite po teje stezi in tečite, če veste, kaj se pravi teči! ... Na levi naj- dete velika vrata. Tam zveste vse. Bog z vami!«

In angel je zaprl vrata. To je bila dolga pot, vsa tlakovana z žarečimi ogli. Opetekal sem se, ka- kor bi bil pijan; pri vsakem koraku sem se spotaknil; ves sem bil moker, na vsakem lasu po mojem telesu je vi- sela kapljica znoja in hropl sem od žeje. ... Toda pri moji veri, hvala san- dalam, ki mi jih je posodil dobri sv. Pe- ter, nog si nisem ožgal.

Ko sem se našel in nakreviljal, sem zagledal na svoji levi vrata... ne, mogočen portal, ogromen portal, ki je stal na stečaj kakor vrata veljanske peči. Oh, otroci moji, kakšen prizor! Ta ne vprašajo po imenu, tu ni nobe- vega zapiskana. Tu gredo skozi odprta vrata kar trumoma, kakor greste vi ob pedelah v krčmo, bratje moji.

AMERIKA NE DA KREDITOV.

LDU. Pariz, 14. decembra. (Dun. kor. urad.) Kakor poroča »Daily Mail« iz Washingtona, je ameriški kongres sklenil, da ne odobri novih kreditov in predujmov za inozemstvo.

POSVETI V LONDONU.

LDU. London, 14. dec. (DKU). Reu- terjev urad poroča: Po seji medzave- zniških državnikov, ki je bila v soboto popoldne, je izdal angleški ministrski predsednik naslednje poročilo za časo- pišje: Razpravlja se predvsem o fi- nančnih in gospodarskih problemih. Da- lje se je pretresalo jadransko vpraša- nje. Pri tem sta bila navzoča italijan- ski ministri za zunanje stvari in ame- riški poslanik. Konferenca se je bavila tudi z mirovnimi pogoji za Turčijo. Po- gačanja se vrše v vseskozi prisrčnem tonu.

ITALIJANI IN NIKITA.

LDU. Beograd, 14. dec. Kakor se poroča iz Bakra, so Italijani tamka iz- krcali še en batalion pehote. Pristaja- bivšega kralja Nikite upajo, da bo Niki- ta v kratkem osebno dospel v Bar. Ljudstvo je pa proti bivšemu kralju ra- di njegovih spletkarij z Italijani zelo ogorčeno, tako da more vsak trenutek priti do oboroženih spopadov.

SCIALOJA O D' ANNUNZIU IN REKI.

LDU. Pariz, 14. dec. Pri odhodu iz Londona je Scialoja izjavil zastop- nikom angleškega tiska o položaju, ki je nastal vsled D' Annunzija na Adriji nastopno: Ta položaj se ne razumeva pravilno. Vprašujejo nas, zakaj ne bom- bardiramo Reke. Zakaj bi delali to da- nes, česar nismo storili niti tekom voj- ne. Mi smatramo Reko kot italijansko mesto in zato se nahaja D' Annunzio v njem. Vse italijansko mnenje je zelo patriotično, kar ravno obtežuje rešitev jadranskega problema. Upam, da se bo nam posrečilo doseči umerjenost ek- stremnih elementov. Mi računamo z dobro razsodnostjo italijanskega na- roda. Ne menim, da bi vprašanje Reke moglo kdaj izzvati novo vojno. Mo- derna Italija se je ustvarjala polago- ma s priključevanjem teritorijev, ki so se pridruževali stari kraljevini. S tega stališča je presojaati aneksijo Reke, kar ne pomenja nič več, ko korak naprej v zgodovinskem razvoju naše dežele. Tuji ne priznavajo tega dejstva. Me- sto Reka je izolirano, a vendar ga smatramo mi kot sestavni del Italije.

SPLOŠNE VOLTVE NA ANGLEŠKEM.

LDU. Haag, 14. decembra. (Č. T. U.) »Daily Herald« javlja iz vero- dovnega vira, da se bodo vršile splošne volitve v Angliji meseca marca pr. l.

LDU. London, 14. decembra. (Č. T. U.) Novi svet, ki se ima ustano- viti glasom londonskega zaključka bo tvorilo, kakor poroča Telegra- phenkompanie, nastopnih deset čla- nov: Lloyd George, Curzon, Bal- four, Chamberlain za Anglijo, Cle- menceau, Cambon, Loucheur in fran- coski veleposlanik v Londonu za Francijo, italijanski minister za zu- nanje posle Scialoja in italijanski ve- leposlanik v Londonu za Italijo.

NOVO ŠPANSKO MINISTRSTVO.

LDU. Pariz, 15. decembra. (Dun. kor. urad.) Brezlično. Iz Madrida se javlja, da se je stvarilo novo špa- nsko ministrstvo, ki mu predseduje Zaratas, Minister za zunanje posle ostane de Loma.

DIREKTNI VLAKI IZ BRATISLAVE NA REKO.

Praga, 14. decembra. Listi jav- ljajo, da zagotavlja definitivna redak- cija mirovne pogodbe čehoslovaški republik obmejne železniške proge na Slovaškem med postajami Csata, Stahe in Lučenec, dalje železniško progo z Bratislave na Reko, katero železniško progo bo čehoslovaška republika lahko rabila za svoje last- ne vlake z upravnim in nadzoroval- nim osebjem vred. V pogojih miru bo tudi klavzula, s katero se enkrat in za vselej določa, da je madžarska dr- žava v mejah, ki jih je določila mi- rovna konferenca, nedotakljiva in da ne sme njene neovisnosti nihče ogro- žati. Ta klavzula je naperjena proti načrtom gotovih madžarskih kro- gov, da bi se s pomočjo Habsburža- nov spojili z Avstrijo, odnosno s po- močjo romunske dinastije z Romuni- jo. Snoremba v teh vprašanjih bi se mogla izvršiti samo z odobrenjem zveze narodov.

KOLČAK ODSTOPI DEL SIBIRIJE JAPONSKI.

LDU. Berlin, 14. dec. (DKU). »Vossische Zeitung« javlja iz Zeneve: Po poročilih iz New Yorka je admiral Kolčak obvestil ameriško vlado, da bo najbrže prisiljen odstopiti Japonski del Sibirijske, ako zavezniški ne bodo podpi- rali belih armad. Samo na ta način bo mogel rešiti pred boljševizmom onj del Rusije, ki dosedaj še ni bil ogrožen.

BOLJEVIŠKE GROZOVITOSTI.

LDU. Pariz, 14. decembra. (Dun. kor. urad.) Glasom vesti, ki jo pri- naša »Temps« iz Odese, so boljševi- ki pomorili skoro polovico prebiva- lstva v mestu, ki ga imajo zasedene- ga. Judovski protiboljševiki, kakor tudi meščani iz sosedščine so bili po- stavljani pred revolucionarno sodi- šče in po kratkem zaslišanju ustre- leni.

PRED PREVRATOM V TURČIJI.

LDU. London, 15. decembra. (DKU.) Brezlično. Ruska brez- žična brzozjavka iz Carigrada ve po- ročati, da se snuje zarota, ki hoče postaviti sina bivšega sultana Abdul Hamida na prestol.

PROPAGANDA ZA HOHENZOL- LERNCE.

Berlin, 13. decembra. Konserva- tivna stranka je priredila v Berlinu veliko manifestacijo za Hohenzol- lernce. Na zborovanju je govoril žup- nik Rump, ki je v svojem govoru na- glašal med drugim: »Naša stranka mora storiti vse, da najde Nemčija pot nazaj k monarhiji. Za vzpostavitev monarhije bomo se borili in, ako bo treba, tudi umrli zanj. Na krilih pruskega orla se mora povrniti nem- ško cesarstvo Hohenzollerncev. Maršal Hindenburg mora postati dr- žavni predsednik. Vse ostalo bo Hin- denburg uredil tako, kakor bo treba. Pozdravljamo moža v Americe, ki ostane naš cesar. Z Bogom za kra- lja in domovino! Samo to je podlaga za preporod Nemčije.« Rumpov go- vor so z viharim navdušenjem odo- bravali vsi zborovalci.

NEMŠKI ODGOVOR NA ZAVEZNI- ŠKO NOTO.

LDU. Pariz, 15. decembra. (D. kor. urad.) Agence Havas poroča: Danes dopoldne je nemška mirovna delegacija izročila generalnemu taj- ništvu mirovne konference odgovor nemške vlade na zadnjo noto zavez- nikov glede ratifikacije versailleske mirovne pogodbe.

DUNAJSKE DELAVCE OBORO- ŽUJEJO.

LDU. Dunaj, 15. decembra. (Č. T. U.) Kakor poroča »Wiener Mit- tag«, so delavski sveti na Dunaju zadnji čas oborožili 70.000 delavcev. Glede tega bo stavljena prihodnji te- den v narodni skupščini interpela- cija.

Politične vesti.

= Interpelacija radi podožiranja slovenskega življa s strani južne že- leznice. V avstrijskem parlamentu je vložil poslanec Stocker interpelacijo na državnega tajnika za promet radi podožiranja in protežiranja »sloven- skih« komunistov pri južni železnici. V interpelaciji se izvaja: »V zadnjem

času se množe slučaj, da je promet- no ravnanje južne železnice na Dunaju zopet sprejelo v službo na avstrijskih progah železničarje slo- venske narodnosti, ki so bili ali radi komunistične propagande izgnani iz Jugoslavije, ali pa so se prostovolj- no odpovedali svoji službi, ker se ni- so izpolnile njihove nade, da bi dobi- li posebne materijalne koristi v kra- ljevini SHS. Ne glede na to, da je ne- dopustno, da se takšnim uslužben- cem v nasprotju s postopanjem osta- lih narodnih držav, ki so nastale na razvalinah Avstro-ogrske, rado- voljno nudijo udobne službe, dočim mnogi nemški rojaki še vedno brez- uspešno čakajo nastavljenje in za- vetje, smatramo nameščanje takšnih tujih elementov v obmejnih posta- jah, zlasti v Lipnici kot narodno ne- varnost za naše obmejne kraje, ka- tero je treba brezpogojno odstraniti. Zato pozivamo državnega tajnika za promet, naj nemudoma nastopi proti temu pri južni železnici in izposlu- je, da se takšni elementi ne bodo več sprejemali v službo.« — Iz te in- terpelacije je razvidno, da so Nemci sami jeli nastopati proti onim nem- čurjem, ki so utekli iz Jugoslavije in našli prvotno tolo zavetišče v Av- striji. Se pač udeležuje stara resni- ca, da se odpadnike z odprtimi roka- mi sprejema takt, kadar se jih po- trebuje, kadar pa se izkažejo za ne- potrebni, se jih meče proč, kakor iz- žeto citrono.

= Povračamo se k starim razme- ram. Dne 8. decembra so socialni de- mokratje razbili ustanovni shod na- rodno - socialne stranke v Ljubljani. Pred 14. dnevi so člani Kmečke zveze na Stajerskem onemogočili shod Sa- mostojni kmetijski stranki pri Sv. Mar- tину, neodvisni kmetje pa so jim pre- teklo nedeljo vrtli v St. Janžu milo za drago ter zabranili poslancu SLS dr. Hohnjeca, da ni mogel prirediti političnega zborovanja. Smele je go- voriti samo o izobrazbi, in še to samo 10 minut. Čim bi se dotaknil politike, so mu kmetje zagrozili, da mu takoj razbijejo shod. Kakor se zdi, se z mogočnimi koraki povračamo k sta- rim razmeram, kjer je odločevalo na- silje, kričanje in pest. Govorimo sicer mnogo o svobodi in o svobodomiselnem naziranju, toda prave svobode še vedno ne poznamo.

= Kako so se nabirali »prosto- voljci« za D' Annunzijevo podjetje Nek d' Annunzijevo »prosvollec« piše »Avantijue«: »Pripadal sem 760. stotni- jstrojnic 2. grenadirskega polka v Tr- žiču na Gorjskem. Po končan stražni službi sem se hotel ravno podati k po- čitku, ko dobim 11. septembra okoli polnoči povelje za nastop. Okoli 4. ure zjutraj se pripeljejo tovorni avtomobili, na katere so nas natovarili in odpeljali v največjem diru. Kam? smo se vpra- ševali. Enkrat se je reklo v Trst, dru- gič na Reko. Po štiriurni vožnji se nam je pridružil tudi oddelek oklopnih av- tomobilov. V Voloskem se je priključil še oddelek arditov, ki so imeli povelje, razorožiti reški prostovoljski bataljon. Sedaj šele smo doznali, da gremo na Reko. Vsi pa smo mislili, da se to godi na višje povelje. V Kantridi, na meji reškega mesta, smo našli na pisan vrvež: ardite, reške prostovoljce, gre- nadirje itd. Govorilo se je, da nam ho- če reški poveljnik general Pittaluga od- rezati povratek, zato naj ne gremo da- lje. Kmalu pa so dobili kričaji, ki so zahtevali ravno nasprotno (reški pro- stovoljci, arditji itd.), premoč in okoli 10. ure smo dospeli v mesto, kjer nas je množica ljudi, utrujene do smrti, lačne in prašne, pozdravljala.« Pisce pravi dalje: »Kdor si počeli suženjstva, je vreden bodočih verig. 13. septembra je prošil neki general, ki ni pripadal za- rotnikom, moštvo, naj mu sledi. Vsi bi bili to storili, da ni ta general zapustil Reke in da nas ni D' Annunzio ter ne- kateri njegovi častniki (stotnik Lupini z revolverjem) prisilili, da ostanemo. Prepovedalo se je celo, izdajati nam polne liste za potovanje v domovino.«

Manifestacijski shod visokošolskega dijaštva. Manifestacijski shod visokošolskega dijaštva v Ljubljani se je vršil v nedeljo 14. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma. Shod je bil na- perjen proti ogroženju naših krajev ob Ja- dranu in proti okupaciji našega ozemlja po raznih imperialističnih velevlasti. Otvoril ga je predsednik reprezentacijskega odo- ba g. Novak, ki je v kratkih in jedrnatih be- sedah očrtal pomen našega Primorja za našo državo, kakor sta podala svoje refe- rate g. Kralj in Čok. Po sprejetju teh re- feratov in odnosenem govoru g. dr. For- nazariča so bile sprejete sledeče resolu- cije:

1. Najodločneje protestiramo proti po- izkusom odtrgati naše Primorje, Gorico,

Vidite, otroci moji, kadar je žito zrelo, ga je treba požeti; kadar je vino nastavljeno, ga je treba piti. Tu pa je mnogo umazanega perila, treba ga je torej oprati, temeljito oprati.

Božja m'lost bodi z vami! Amen! Dogovorjeno — storjeno. Zehita se je začela.

In po tej spominski nedelji se je šir- ril iz Cucugnana duh čednosti deset milij naokoli...

Dobri pastir gospod Martin, ves srečen in vesel, pa je sanjal neko noč zopet, da se je na čelu svoje črede dvig- al sijajno procesijo sredi gorečih sveč, dišečih oblakov kadila in pojočih dečkov, ki so prenevali Te Deum, po svetli poti naravnost v mesto Boga.

To je povest o župniku cucugnans- kem, kakor mi jo je naročil velik po- tetuh iz Roumanila. ki jo je sam u'r- del svojemu pajdašu, da jo vam povem.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

—★—

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

—★—

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

—★—

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

—★—

Prst, Istro, Reko od živega telesa enotne jomovine in se bomo v imenu prava in culture z vsemi silami borili proti takim napadom na obstoj naše kulture in razvoj našega gospodarstva.

2. Obratoma se na kulturni svet in uredvsem na avantgardo nacionalne in socialne misli, na akad. omladino celega sveta, s pozivom, da čuje glas obupanega ljudstva ob Adriji in prepreči v Interesu kulture in človečanstva, da nastane nova Alzacija-Lorena.

3. Z največjim odporom nas nardaja vest, da bo Baranji in Bački ponovno vsiljen madžarski Jarem. Protestiramo proti tej samovoljni mirovne konference, ki je dokaz, da imajo tam zaščitnike vsi, Madžari kot Nemci, da jih pa nimamo mi Jugoslavi, ki smo toliko žrtvovali za zmago entente. Nismo se vam vsiljevali za pomočnike, ne bomo vas prosili pomoči! Kličemo vam: Imamo tudi sami za sebe zmožnosti heroičnega naroda!

4. Pozivljamo našo mirovno delegacijo, da ne pripozna vstopa Jugoslavije v zvezo narodov, dokler niso končane javno določene njene meje in ni onim jugoslov. manjšinam, ki bodo morale na žalost ostati pod tujim žezlom, mednarodno zagotovljena popolna svoboda gospodarskega in kulturnega razvoja.

Prestolonasledniku regentu Aleksandru je bila poslana ta-le brzojavka:

Akademski omladina ljublj. univerze zaupljivo pozdravlja Vaše Visočanstvo in želi Vaši poštrevnosti zaželjeno uspeha. Akad. omladina, ki se prvič zbira na novo ustanovljenem znanstvenem tistišču v Ljubljani, težko občuti kruto nasilje italijanske okupacije, ki duši celo državo in njen razvoj. Stanje naših bratov pod Ital. jarmom ustvarja vsled elementarne sočustvovala naroda tostran demarkacijske črte nevzdržljive razmere. Politična brezpravnost, gospodarsko izmožgavanje, oviranje kulturnega razvoja naših zaslužnih bratov razburja našo celo javnost, posebno na akad. omladini, ki ne bo nikdar prenehala delati in misliti na to, da jih, četudi z največjim žrtvami, odreši. Krivica, ki jo nam hočejo prizadejati, ne bo ovirala v veliki naši obžalovanje samo kulturnega napredka jugoslovanskega naroda, za katerega smo hoteli zastaviti vse svoje moči, ampak mora in bo kot drastični nekulturen čin v bližnji ali daljni bodočnosti izsilila krvavo reakcijo in stalno ogrožala svetovni mir.

H koncu je povdarjal g. predsednik potrebo čim bližje strnitve akademski omladine, na kar se je zaključil shod s petjem naše narodne himne »Lepa naša domovina«.

Zahteve učitelstva.

Učiteljski shod, ki je bil v soboto v telovadnici L. m. šole na Ledini, je bil izborni obiskani; zbralo se nas je nad 300 učiteljev in učiteljic iz Ljubljane in ljubljanske okolice. Shod je otvoril in mu predsedoval nadučitelj Jakob Dimnik, ki je v svojem nagovoru dokazal, da je učitelstvo danes navzlic povišanim plačam in dokladam spriču vedno naraščajoče draginje, ki lo delajo naviljaci cen in veržniki, slabše plačani kot pred vojno. Učitelj porabi danes vse dohodke za hrano, stanovanje in kurjačo, za obleko in druge potrebščine mu pa ne ostane ničesar. Govornik zahteva za učitelstvo take plače kot jih imajo po novi službeni pragmatiki državni uradniki kategorije B. Dokler se to ne zgodi, toliko časa učitelstvo ne bo mirovalo. Da pa to dosežemo čimprej, nadaljuje predsednik, se moramo pa združiti vsi slovenski učitelji in učiteljice najprej sami med sabo in potem pa z našimi hrvatskimi in srbskimi tovariši v »Udruženju jugoslovanskega učitelstva«. Potem bomo močni in le v skupnem udruženju je naš spas.

Po predsednikovem nagovoru je povzel besedo vladni svetnik dr. Fr. Skaberne, ki je zelo spretno razlagal zbranemu učitelstvu novi šolski zakon ter primerjal v tem zakonu določene učiteljske dohodke z dohodki državnih uradnikov kategorije B. Na to se je vnela prav živahna debata, ki so se je vdeležili vsi šolski nadzornik Gangli, višji šolski nadzornik Gabršček, predsednik »Zaveze« L. Jelenc ter učitelj Ambrožič, Černagoj, Mlakar, Legat, Judnik in drugi. Po končani debati je bil sprejet soglasno predlog da naj se novi šolski zakon, kar se tiče učiteljskih prejemkov izvede takoj in sicer pričeni s 1. septembrom. Učiteljska organizacija in naša vlada naj storita vse potrebne korake, da postane učitelstvo enakopravno z državnimi uradniki kategorije B. V dosegu tega učiteljski zahtev se odneleta te dni v Beograd vladni svetnik dr. Fr. Skaberne in predsednik »Zaveze« ravnatelj L. Jelenc.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. decembra.

— Razmere pri poštni uravi. Vlada je dovolila, da sme dobivati vsaka redakcija po en izvod avstrijskih političnih listov. Ta naredba se je dostavila tudi poštni upravi. Naše uredništvo je naročeno na celo vrsto avstrijskih listov in je za to izdalo prav znatne vsote. Človek bi mislil, da bodo listi sedaj, ko je vlada izdala specijelno dovoljenje, da se jih sme naročati, prihajali redno. Toda ravno nasprotno, od dne, ko se je izdalo ono dovoljenje in intimiralo tudi poštni upravi, ne dobivamo nobenega lista več. Naše liste čitalo sedaj samo gospodje v Špilju in Mariboru. Samo semtertja jo milostno primaha kakšna blatna in zamazana številka stara 14 dni ali tri tedne, ki ji je kak hudomušni poštni organ iz usmiljenja dal visum za pot v Ljubljano. Neštetokrat smo že interveni-

rall pri poštni upravi, toda vse naše intervencije niso nič izdale. Listi se slej kot prej zadržujejo, izgubljajo na poti v Ljubljano. Poštno ravnanje je sicer že opetovano pismeno, brzojavno in telefonsko zaukazalo organom v Špilju in Mariboru, naj skrbijo zato, da se bodo naročeni avstrijski listi, o katerih je dokazano, da prihajajo preko meje, redno ekspedirali v Ljubljano, toda kaj to pomaga, ko ravnateljstvo očitno nima niti toliko ugleda, niti toliko avtoritete, da bi moglo izsiliti respekt in uvaževanje svojim naredbam in ukazom. Kakor v zasmeh ne prihajajo od onega časa, ko je izšla vladna naredba in v zvezi z njo razni ukazi pošte uprave, slihob nobeni listi več. To so res idealne razmere, ki jih je treba javno ožigosati.

— Za šefa nove železniške inšpekcije v Ljubljani je imenovan g. višji svetnik ing. Maks Klodič vitez Sabladski, podravnatelj bivšega ljubljanskega ravnateljstva drž. žel.

— Otvoritev pismenskega prometa z Madžarsko, Avstrijo ter Čehoslovasko. 15. decembra 1919 se otvoril pismenki promet z Madžarsko. V tem prometu se plačujejo pristojbine za tuzemstvo. Pristojbina za tiskovine znaša za vsakih 100 gramov oz. del teže 3 pare — 10 vinarjev. Vsled tega odpade stopnjevanje od 50 do 50 gramov in zaokrožanje parkih desetink v cele pare. Vsa pismenska pošta za Madžarsko in iz Madžarske je podvržena cenzuri za inozemstvo. Obenem priobčujemo, da se od 1. januarja 1920, tudi v prometu z republiko Avstrijo in Čehoslovasko plačujejo za tiskovine iste pristojbine, kakor zgoraj navedeno v prometu z Madžarsko.

— Pomoč našim vojni ujetnikom v Italiji. Minulo je leto od velezdolovinskega preobrata in takrat se nam je zazdelo, da je konec gorja, ki ga je prinesla svetovna vojna. A z ujetništvom toliko tisoč naših ljudi pa se je pričelo novo trpljenje. V italijanskem ujetništvu ječi na tisoče naših ljudi, ki morajo prenašati glad in pomanjkanje, trpeti duševno in telesno trpljenje. Italija jim odreka — kot Jugoslovanom — vsako pomoč iz domovine — svojece. Da bi se vsaj deloma olajšalo gorje tem nesrečnejšem, se je namenil »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani započeti akcijo in poslati vtičnikom izdatno denarno pomoč. Vsled tega se obračamo na našo javnost, da po svojih močeh prisloži na pomoč našim ujetnikom. Dolžnost narodova je, da pomaga svojem v italijanskem ujetništvu, vsled česar pričakujemo, da se bo naša javnost odzvala temu pozovu. Prispevki naj se pošiljajo na »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani.

— Kaj je letos s predavanji v Ljubljani? Lani je »Akademija« prirejala kurze in predavanja. Kaj pa letos?

— Potne liste za inozemstvo vidira odslej policijska oblast. Glasom brzojavke, došle Dravski divizijski oblasti, je vrhovna komanda z O. br. 46.232 od 14. t. m. odredila v sporazumu z ministrom vojne in ministrom notranjih zadev, da se od 15. decembra t. l. dalje vidiranje potnih listov za inozemstvo ne vrši več po vojaških oblastih. Vsa ta služba preide od tega dneva na policijsko oblast. Ministrstvo za notranje zadeve je to službo reguliralo tako, da bodo dovolj varovani državni interesi. Po tej naredbi preneha vidiranje potnih listov za inozemstvo pri vojaških oblastih na ozemlju vse Dravske divizije. Oddelek za vidiranje potnih listov pri Dravski divizijski oblasti se razpusti s 17. t. m.

— Cenzura časopisov se vrši od 16. t. m. dalje podnevi pri komandi mesta Ljubljane, ponoči pa pri Dravski diviziji.

— Izot iz angleščine je napravila z odliko za višje ljudske šole v Zagrebu gospodična Božena Kokač, hčerka ljubljanskega odvetaika dr. Alojzija Kokalja. Imenovanima ima sedaj edina državni izpit iz angleščine v celi Ljubljani.

— Direktni osebni promet med Ljubljano in Trstom. Dne 16. decembra se otvoril direktni osebni promet med Trstom in Ljubljano in sicer bo vozil iz Ljubljane vlak št. 87, ki odhaja ob 10:45 in ki bo prihajal v Logatec ob 14:36. Ta vlak ima na Verdu potno in carinsko revizijo. Iz Logatca bo odhajal ob 19:10 in bo prihajal v Trst ob 21:00. V nasprotni smeri iz Trsta do Logatca bo vozil vlak št. 1884, ki bo odhajal iz Trsta ob 8:30 in prihajal v Logatec ob 12:25. Iz Logatca bo ta vlak vozil kot vlak št. 84 in bo odhajal iz Logatca ob 14:00 in prihajal v Ljubljano ob 17:18. Tudi ta vlak ima potno in carinsko revizijo na Verdu in stoji tam 118 minut.

— Zgledajo se naj čimprej pri komandi mesta tjele gg. častniki: oficijal B. Brenner, pahirn. asist. Stanko Kovač, peh. potpor. Ernest Aljančič, veter. prapor. Franc Jerina, poroč. Leopold Eiletz, nadpor. Ciril Kroševod, peh. potpor. Fedor Slajmer, peh. potpor. Va-

lentin Poberaj, peh. potpor. Djordje Djordjevič, oskrbnik oficijal Herman Halbenstaner, konj. kapet. v rez. Jos. J. Hudovernik, por. Levij Kuglmayr, vet. prap. v rez. Ispavc A. Rafael, vet. prap. Fakin A. Josip, rezervni peh. por. Kerdiz (učitelj) in rez. peš. ppor. dr. Ljudevit Perič.

— Iz Celja nam poročajo: V času, ko listi niso izhajali, je umrl dne 31. oktobra v Celju okrajni zdravnik dr. Andrej Keppa. Pokojnik je bil rojen v Laškem in je bil v mladih letih dober Slovenec. Ko je stopil v državno službo, je prekrnil plašč in postal zagrižen nemški. Poročil je renjeko pokoj. dr. Razlaga. — V St. Petru v Savinjski dolini je dne 20. oktobra umrl znani veleposestnik Hans Jeschoung. Pokojnik je bil nemški, sicer pa dostojen in pošten človek, ki si je v gospodarskem oziru pridobil velikih zaslug za svoj rodni kraj.

— V Avstrijo se je izselil dvorni svetnik Adalbert Kozian, zadnji nemški predsednik okrožnega sodišča v Celju.

— Kras. Skioptično predavanje o podzemskih jamah in drugih kraških pojavih se vrši v soboto, dne 20. decembra v veliki dvorani Mestnega doma. Začetek ob 20. uri. Predava strokovni učitelj Pavel Kunaver.

— Otvoritev telefonske centrale pri poštnem uradu Bled 2. Pri poštnem uradu Bled 2 se je otvorila dne 6. decembra t. l. telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

— Poročil se je danes, 16. decembra v Ljubljani g. Polde Markl, poštni asistent, z gđ. Anico Bergant iz znane narodne rodbine. Bilo srečno!

— Umrl je dne 28. oktobra v Gradcu in bil tam pokopan gosp. generalstabi zdravnik v pok. dr. Ivan Schifferer. Pokojnik, doma z Gorjenje Save pri Kranju, je bil ves čas do zadnjega diha zaveden Slovenec. Bodi mu ljub spomin!

— V Pizenjski restavraciji v Gradšču zvraven nunske cerkve zopet vsak dan koncert.

Kultura.

— Repertoar Kraljevskega slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera: 16. decembra 1919. terek. »Prodana nevesta«. Abonm. E. 17. decembra sredo. »Lepa Helena«. Abonm. B. 18. decembra četrtek. »Rigoletto«. Abonm. A/2. 19. decembra petek. »Lepa Helena«. Abonm. D. 20. decembra sobota. »Rusalka«. Abonm. E. 21. decembra nedelja. »Rusalka«. Izven abonm. — Drama: 16. decembra terek, zaprto. 17. decembra sredo. »Na Pologu«. Abon. D. 18. decembra četrtek. »Tat«. uradniška predstava. Izven abonm. 19. decembra petek. »Korenček«. »Ženitev«. Abonm. E. 20. decembra sobota. »Hlanci«. Abonm. B. 21. decembra nedelja, popoldne »Korenček«. »Ženitev«. Izven abonm.; zvečer »Na Pologu«, delavska. Izven abonm.

Narodno gospodarstvo.

ng — Položaj južne železnice se vsled padanja franka izboljšal. Vsled neprestanega padanja francoskega kurza — prekratim se je naznanil iz Curija s 43 — se finančni položaj južne železnice zlasti 3% prioritet znatno boljša. Zastanek italijanskih anuitet znaša s koncem leta 48 milijonov zlatih frankov, kar bi odgovarjalo po gorjenjem kurzu nekako 345 milijonov francoskih frankov. Nasproti temu je treba za zastanke do konca leta zapadajočih kuponov 190 milijonov frankov. Ako pristajemo še za kritje januarskega kupona znesek 20.1 milijonov frankov in za amortizacijo 3% obligacij 52.8 milijonov, se izkaže skupna potreba 263 milijonov. Južni železnici bi torej preostalo od italijanskih anuitet kakih 87 milijonov francoskih frankov. Preostali bi torej še precejšen znesek za druge obljage in za sanacijo podjetja. Ako bi francoski frank še nadalje padal, bi se finančni položaj južne železnice še izdatneje izboljšal.

† Padanje francoskega franka. LDU. Pariz 10. decembra. (Dun. kor. ur.) Tečaj francoskega franka je včeraj tako v Parizu, kakor v Londonu, iznova padel. V Parizu se plača za angleški funt sterling 45.15 frankov, za ameriški dolar pa 11.86 frankov. Finančni strokovnjaki so na povpraševanja od strani raznih častnikov oz. vzrokih tega ponovnega padanja izjavili, da ni nobenega povišanja za vzemirjanja in da gre pri tem pojavu za razvoj velikih transakcij, ki so ob sklepu leta občajne; vsekakor pa prihaja v poštev dejstvo, da se Amerika še vedno obotavlja sodelovati pri konsolidaciji evropskih valut.

ng Izvoz živine je iz naše države tako lehkomišeln in ogrožen, da nam grozi nevarnost, da bomo v kratkem popolnoma brez mesa. Po Hrvatskem pokupujejo namreč nemški in čehoslovaki agenti vso živino ter plačujejo vsakršno izvozno carino. Tudi neka tukajšnja tvrda izvaža velikansko število živine iz naše države, kupljene na Hrvatskem. Vlada naj pazi, da se naša domovina ne oropa zadnjega živalskega repa! Svarimo pravočasno, da ne bo kasneje izgovorovi!

Najnovejša poročila.

Dr. Sustersičovo delo v inozemstvu ali kje je dr. Sustersič?

V Beogradu, 15. decembra. Črnogorski poslanci so silno razburjeni vsled dejstva, ki so ga dognali po zanesljivih informacijah, češ, da je med bandami, ki so jih organizirali Nikita in Italijani za zopetno zavzetje Črne gore, odlično zastopan tudi slovenski element iz vjetniških taborov v Italiji. Črnogorski poslanci so doznali iz zelo verodostojnih in zanesljivih virov, da je duša te slovenske akcije dr. Sustersič, bivši deželni glavar kranski, ki agitira med Slovenci, ki jim je bila usoda tako nemila, da se se danes, po preteku več kakor enega leta, kar je vojne konec, potikajo po laških vjetniških taboriščih, da bi šli v boj za razkralja Nikito, ki je kakor Sustersič plačan od Habsburžanov, plačan od Italijanov. Kakor se je doznalo, se je mudil dr. Sustersič, ki se se danes šteje med stebre habsburške dinastije in neretormirane SLS., v Italiji, kjer je delal z denarjem, ki mu ga je dal na razpolago bivši cesar Karel, propagando za habsburško dinastijo in za črnogorskega ekskrkiala Nikito, ki hoče s pomočjo italijanskih čet in jugoslovanskih izdajic odtrgati Črno goro od Jugoslavije in vzpostaviti svoje gospodstvo na Cetinju. Z izdeživimi groši, dobljenimi iz rok Karla in Nikite, je prepletni bivši nekronani kranjski vojvoda dr. Sustersič nastalše in najomahljivejše slovenske elemente v italijanskih vjetniških taborih, da so mu šli na limanice in se vpisali med črnogorske »dobrovoljce«, obetajoč jim — svobodo, razne materialne ugodnosti in boljšo hrano. V črnogorskih političnih krogih vlada silno ogorčenje radi Sustersičevega rovarjenja, to tem bolj, ker se je doznalo, da je mož še vedno v stalnih stikih s svojimi zvestimi v domovini, od katerih dobiva redno in stalno raporte. Kdo so one osebe, ki tiče s Sustersičem pod enim klobukom? Nemara se bo dalo dognati njih imena.

GLAS IZ ZAGREBA O VALUTNEM VPRAŠANJU.

Zagreb, 16. decembra. Beograjska »Politika« od 12. t. m. poroča, da hoče finančni minister Veljković rešiti valutno vprašanje na ta način, da se zamenja krona z državnim dinarjem v relaciji 1 proti 4 in sicer tako, da bo napisano n. pr. na bankovcu od 10 dinarjev na eni strani 10 dinarjev, na drugi strani pa 40 K. »Politika« pripominja, da bodo na ta način zadovoljne obe stranki. »Politika« misli vsekakor da se bodo zadovoljili tudi lastniki kron, ker bodo dobili za svojih 40 K zopet 40 K. Na prvi pogled ima »Politika« prav, kajti vsakdo dobi ravno toliko kron v novih bankovcih, kolikor jih je podnesel v zamenjavo. Ali »Politika« se bridko vara, ako misli da so lastniki kron tako naivni, da bodo prepričani, da so dobili pri zamenjavi take krone, ki bodo imele isto vrednost, kakor dosedanje. Pri denarju se ne sme gledati samo na število, ampak tudi na njegovo vrednost. Velika razlika je, ali se ima 1000 kron ali pa 1000 lir. Ravno tako je velika razlika, ali se ima 1000 kron, kakor so sedaj v prometu ali pa 1000 kron, kakor jih namišlja beograjska »Politika«. Krone, ki so sedaj v prometu, imajo še vedno možnost, da se njih notranja vrednost popravi in da bodo čez leta mnogo več veljale nego sedaj. Ako pa dobimo namesto sedanjih kron take bankovce, o katerih dobro vemo, da ne morejo več veljati, kakor eno četrtino dinarja, nam je jasno, da je vrednost naše krone definitivno za 3 četrtine zmanjšana. Zdi se nam, da smo »Politiki« dovolj jasno povedali svoje mnenje.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO ODGODENO.

LDU Beograd, 15. decembr. Danes popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je bil podpisan ukaz za odgoditev parlamenta za dva meseca.

GRADBA NOVE ŽELEZNICE.

LDU Beograd, 15. decembra. Pred par dnevi je prišel v Beograd inž. Middleton, zastopnik velike angleške železniške družbe, da se domeni z vlado o zgradbi železniške proge Prilep-Kavadar - Gradsko - Štip - Kočana. Ona angleška družba je trasirala to progo že pred vojno. Sedaj so pripravljene vsi načrti za izvedbo dela.

NAŠ POSLANIK V MADRIDU.

LDU Beograd, 15. decembra. Dr. Ante Tresič-Pavičič bo imenovan za poslanika v Madridu.

DEMobilizacija.

LDU Beograd, 15. decembra. V vojnem ministristvu se vrše priprave za demobilizacijo prvega poziva narodne vojske. Demobilizacija se bo izvršila takoj, ko se popravi zunanji položaj.

DRAGINJA.

LDU Beograd, 15. decembra. V ministristvu za prehrano je dovršena odredba za borbo proti draginji. Prihodnji teden pride ta odredba pred ministristki svet, da odloči o njej.

BOLGARSKA PROPAGANDA.

LDU Beograd, 15. decembra. Za načelnika bolgarske propagande v Svidi je imenovan dr. Naum Radev, bivši bolgarski poslanik v Bukarešti.

DONAVSKA KOMISIJA.

LDU Beograd, 15. decembra. »Politika« javlja: Angleški admiral Troubridge, predsednik donavske komisije, se je vrnil v Budimpešto. Na seji mednarodne komisije v Beogradu se je došlo, da bo sedež donavske komisije v Budimpešti. Razen tega se je sklenilo, da se Gjerdat in da se ustanovi poseben zavod za pouk o plovstvu po Donavi. Odstranjene so vse težkoče glede eventualnih sporov med Interesiranimi državami. Za tajnika donavske komisije je na mesto Alfreda Steeda imenovan poveljnik L' Escot. Naše kraljestvo ni zastopano v mednarodni kontroli Donave.

NAŠE POSOJLO.

LDU Beograd, 15. decembra. »Politika« poroča iz Pariza: Pogajanja naše misije zaradi predujma ne napredujejo tako gladko, odkar je minister Louchet odpotoval v London. Ministra Stojanović in Drašković sta posetila nekatere zavezniške eksperte in sta z njimi diskutirala o modalitetah predujma dveh milijard frankov, kateri smo zahtevali.

DINAMITNA EKSPLOZIJA V BEOGRADU.

LDU Beograd, 16. decembra. Včeraj ob petnajstih se je potreslo središče mesta okoli Saborske cerkve vsled eksplozije, kateri je sledila druga, še močnejša. Podrobnosti so se izvedele šele danes dopoldne. V hiši, kjer je trgovina Vasija in Mjlovanovića, na ogulu ulice Cara Lazarja in ulice kralja Petra, je eksplodiral zaboj dinamita pri izkladanju v skladišče Adolfa Müncha. Voznik je bil ranjen in je pobegnil. Takoj je prihitela požarna bramba. Med razvalinami so našli enega mrtlica. Govorijo se pa, da je pet mrtvih in 30 ranjenih. Sprednje hiše so močno poškodovane. Orožniki so postavili kordon, ker se ne ve, če ni v porušeni hiši še kaj eksplozivne snovi.

Aprovizacija.

— Cenejša prehrana. Vsled razpisov deželne vlade za Slovenijo z dne 12/11, 1919, št. 12.238, in z dne 5/12, 1919, št. 13.545, glede cenejša prehrane nemovalnih slojev odreja mestni magistrat sledečega: I. V cenejšo prehrano se bodo sprejemali: 1.) Siromaki ki so brez sredstev, in 2.) delavci, nameščenci in uradniki, ki so izključno navezani le na svojo dnevno, tedensko ali mesečno mezo, oziroma plačo. II. Sprejete stranke dobe cenejša živila v sledečih oddaljenih blaga: A. Aktivni železničarji le pri železniški aprovizaciji, B. Člani »Samopomoči« le pri »Samopomoči«, C. Člani vojne zveze le v konsumu, D. Člani »Splošne gospodarske združbe« le pri tej združbi, E. Člani »Gospodarske zveze« le pri tej zvezi, F. Vsi drugi, ki se sprejmejo v cenejšo prehrano, pa niso nikjer članjeni, le pri mestni aprovizaciji. III. Izkaznice za cenejšo prehrano dobe: Pod C do F navedeni le na podlagi vprašalne pole. Pod B navedeni na podlagi članske knjižice »Samopomoči«. Ako pa imajo poleg svoje plače še kako drugo premoženje, pa le na podlagi vprašalne pole. Pod A navedeni železničarji sploh ne rabijo nobenih izkaznic. Ako pa imajo poleg plače še kako premoženje, morajo izpolniti vprašalno polo. IV. Vsi oni, ki ne bodo sprejeti v cenejšo prehrano, bodo dobili pozneje posebne izkaznice, za nakup živil po normalnih tržnih cenah. V. Kazenske določbe. 1.) Kdor bi bil sprejet v cenejšo prehrano vsled napaknih navedb v vprašalni poli, ali bi ponaredil podpis hišnega gospodarja, oziroma njegovega namestnika, ali kdor bi prejel cenejša živila pri več oddaljenih blaga, navedenih pod A do F, kakor tudi sokrivci, ki bi povzročili, izvršili ali kako drugače pripomogli da kdo nepravilno sprejema cenejša blaga, ter hišni gospodarji, oziroma njih namestniki, ki bi ne hoteli podpisati stranki vprašalne pole brez zadostnega vzroka, se bodo kaznovali v zmlisu naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 28. novembra 1919, št. 749 uradnega lista, z globo do 20.000 K in z zaporom do šestih mesecev. Hišni posestniki, ki bi vedoma podpisali neresnične navedbe, se kaznujejo po določenih kazenskih zakonah.

Aprovizacija južne železnice delj svojim odjemalcem moko, sladkor, namizno olje, kis, kavo, rozine, cimet, mijo.

Raznoterosti.

* Stavka vinopivcev. V pokrajini na Zgornjem Renu so vinopivci radi visokih vinskih cen pričeli stavkati. Vsled stavke je bilo mnogo vinaren zatvorjenih. Sod s približno 12.000 litri srednje kakovosti iz leta 1918, stane najmanj 13.000 mark.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

MATTON-JEVA
GIESHÜBLSKA
PRIDONA KISLA VODA

Dr. Ivan Rupnik, viš. fin. svetnik javlja v svojem imenu vseh sorodnikov, da mu je dne 15. dec. ob 5 1/2 uri zjutraj preminul ljubljenski sin ozir. brat

Dušan Rupnik

osmošolec - privatist drž. gimn. v Kranju
po kratki mučni bolezni.
Pogreb je bil danes ob 3. uri popoldne.
Želim ostati sam v svoji bolezni.

Ljubljana, dne 16. dec. 1919.

Zahvala.

Povodom nenadne smrti našega preljubega sina, brata, nečaka in bratrance, gospoda

Vladimira Trosta

fregat. poročnika Dunavske flote

izrekamo tem potom za izraženo sočutje najiskrenejšo zahvalo gg. kontradmiralu Met. Kochu imenom ministarstva vojne i mornarice, Bern. Jelencu, kapet. korv. za njegovo izredno požrtvovalnost in trudoljubnost, g. Ante Andricu poroč. freg. za iskreno posmrtnico, vsem gg. tovarišem blagopokojniku in vrlim mornarjem Rečne flote za poskušeno rešilno akcijo svojega dobrega poveljnika.

St. Jernej, 13. decembra 1919.

Žalujoci ostali.

Vsem znancem in sorodnikom naznanja podpisana rodbina, da je umrl dne 26. oktobra v Gradcu in bil tam pokopan dne 28. oktobra t. l. gospod

dr. Ivan Schiffrer

generalštabni zdravnik v p.

Rodbina L. Schiffrer.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Globoke žalosti potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena, predobra mati, sestra in teta, gospa

Marija Potočnik

hišna posestnica in hotelirka

danes ob 3/4 uri zjutraj v 77. letu starosti, previdna s sv. zakramenti za umirajočo, po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek, dne 18. decembra ob treh iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 5 na pokopališču k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice za blagopokojno se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1919.

Konstantin Potočnik, sin. Oroslav Dolenc, brat. Ana Oblak roj. Dolenc, Ivana dr. Mohar roj. Dolenc, Apolonija Deisinger roj. Dolenc, Katarina Dolenc, sestre.

Ing. Ervin Wadas
Adrijana Wadas roj. Lukan
poročena.

Ljubljana, v decembru 1919. Brno.

Knjigovodja :-:

ki bi šel tudi na deželo, se takoj sprejme. Pismene ponudbe naj se predložijo osebno v pisarni Žitnega Zavoda v Ljubljani.

Jugoslovanski poslovni koledar

izide valed nastalih težkoč šole zadnje dni t. m.
Radi zvišanih tiskarskih stroškov je založništvo primorano zvišati ceno koledarja na K 10.—, po pošti K 11.—. Naročila, ki so dospela do 16. t. m., bodo izvršena po prvotnih cenah.

Jugoslovanski poslovni koledar, ki ustreza nemškemu „Geschäftsvormerkblätter“, ima obliko trdovezane knjige, 24x18 cm, in je potreben pripomoček za redno poslovanje uradov, pisarn, obrti itd.

Da si zagotovijo nakup in točno dopolnilje, naj ga radi omenjene naklade p. n. uradi, pisarne in posamezniki takoj naroče po dopisnici. — V Ljubljani dostavljamo koledar na dom.

Založništvo Jugoslovanskega poslovnega koledarja, Ljubljana, na Bregu št. 20.

Knjigovodkinjo s prakso in lepo pisavo išče trd-
ka H. KENDA, Ljubljana.

»Slovenski Rdeči križ« v
Mojstina. Ljubljani prodaja veliko želez-
no blaginjo o. 10441

Blaginjakarke se sprejme. — Povpraša
se v kavarni v Narodnem
domu, Ljubljana. 10462

Kupim ski, Goerzov daljnogled, foto
grafski aparat, vse le v naj
boljšem stanju. Ponudbe na uprav-
ništvo „Slov. Nar.“ pod „Dijak“/10 99

Vinske posode, hrastove, se
odda okrog 160
hl. Cena 80 vin. za 1 l. Ponudbe na
upravo lista pod „Hrastovi sodi“ 10417.

Za izplačila pri tamkajšnjih bankah iz-
plačujem v Avstriji po naj-
višjih dnevnih kurzi. Hugo Rosenberg
Graz, Annenstrasse 22. Telegr. Adresse
„IMPORT“ Graz. 10201

Iščem večte ključavničarje in kovin-
ske strugarje. Stalno nameščenje.
Ignac Jellenc, tavnica
imenih srednjaka i bravarske robe Karlo-
vac. 10437

Prodajam 40—50 vagonov borovih
div. vagonov. Ponudbe z najvišjo ceno
za 100 kg franco vagon na Al. Schrey-
esna trgovina, Jesenice, (Gorenjsko). 10432

2 kontoristinj veči vseh pisar-
niških poslov se
takoj sprejmeta. Javijo naj se le go-
spodične z daljšo prakso. — Ponudbe
pod „Za dobro delo dobra plača“ 10413
na upravo.

Kontoristinja samo boljše moč
večša slovenske in
nemške stenografije ter strojeopisa se
sprejme za takojšnji nastop. Ponudbe
z zahtevno plačo na poštini predal 123
Ljubljana. 10426

Izjava.

Z ozirom na preklic I. Gabriel v
»Slov. Narod« izjavljam, da nisem
identičen z omenjenim.

Ivan Gabriel,
marker kavarne „Zvezda“.

Kupi se vsaka množina

Okropljena, tesanega in rezanega lesa
(žaganic) po ugodnih cenah. V ponud-
bah naj se množina ter vrsta lesa
označi. Malenšek M. lesotrožec,
Maribor.

Kontoristinja z dolgoletno prakso v
knjigovodstvu, kore-
spondenci slovenski in nemški kot v
vseh pisarniških delih, strojeopisu in
delavskih izplačilih želi s 1. janu-
arjem 1920 nastopiti službo. Ponudbe
se prosijo pod „J. P. 10376“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“ 10376

Resna ženitna ponudba. Želim znanja
in z inteligentno gospodinjico event.
mlado vdovo, staro 17—22 let. Premo-
ženje postranska stvar, ker sam dobro
situiran. Tainost pod častno besedo
zajamčena. Samo obširne ponudbe, ki
se takoj vrnejo, (če mogoče s sliko)
se prosijo na upravo lista pod „Večna
mladost“ 10450.

Kontoristinja prvovrstna moč, ki je
zmožna opravljati pisar-
niški posel popolnoma samostojno,
stenografinja, slovenskega in nemškega
jezikla popolnoma in hrvaškega vsaj
deloma vešto, išče veletrgovina na
tukajšnjem trgu. **Istotom se sprejme**
tudi ženska pisarniška moč s prakso. —
Vstop takoj. — Ponudbe je predložiti
najkasneje do 28. t. m. 1919 pod št.
250/10461 upravi „Slov. Nar.“ 10461

Sladkor

Tako je bilo pisano v „Sloven-
sem Narodu“, da se kupi sladkor in
poizve v hotelu „Sion“ pri vratarju.
To je bilo pred dvema mesecema pred
stavko in sedaj je šele bilo pisano.
Podpisana vratarja od hotela „Sion“
zanikata odločno proti govoricam, da
midva kupujeva sladkor, to je bilo le
za kavarnerja in brez najne vednosti.
Martin Lubej, Gustav Ravnihar.

Prva jugoslovanska
tovarna čistilnega praha

nudi pomade bele — rdeče, prah
v zavrtkih, kakor tudi beli izvle-
ček „SIDOLIN“ — tekočina v
malih steklenicah — naboljše
čistilo za vse kovine.

A. Radesich nasl., Kamnik.
Prah se razpošilja tudi v celih vagonih

Posojilnica v Zagorju ob Savi
registr. zadruga z neom. zavezo
vabi na izvanredni

občni zbor

ki se bo vršil
v torek dne 24. decembra 1919
ob 10. uri v pisarni Posojilnice
v Zagorju ob Savi

DNEVNIM REDOM:
1. Sprememba zadrugiških pravil.

Ako občni zbor ob 16 uri ni
sklepljen, se vrši eno uro pozneje dru-
gi občni zbor, ki je brez ozira na
število zadrugišnikov sklepčen.

Zagorje ob Savi, 13. decembra 1919.

Načelnstvo.

Kupujem star baker. Plačam najviš-
je cene. Odon
Koutny, Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 37

Prodajam dve beli, železni lepi posteljici
Naslov pove uprav. „Sloven-
skega Naroda“. 10459

Prodajam se vilo z vrtom v Mariboru
Pismene ponudbe na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“ pod „Vila“/10457

Decimálna tehnikca z utežmi se kupi.
Srebotnjak, Ljubljana
Kolodvorska ulica 31. 10453

Išče se kuharica za takoj z dobrimi
spricčevali za restavracijo. Plača
po dogovoru. Kje, pove upravništvo
„Slov. Naroda“. 10458

Preživalka (šeparica) za čevljar-
sko obrt se sprejme
takoj. — K. Majce in drug, Ljubljana,
Radeckega cesta 6. 10415

Sprejemem takoj koncipijenta.
Plača do dogovoru. Dr. Karlovšek v
Celju. 10380

Prodajam se motko kolo in salonska
suknja v Hlirski ulici št. 19, pri-
tučje. 10456

Mesečna soba event. s hrano se odda
najraje za dijaka. Naslov
pove Anončni zavod Drago Beseljak
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 10454

Železniški uradnik išče opremljeno
sobo z električno
lučjo. Ponudbe na upravništvo lista
pod „F. H.“/10443. 10443

Pes-lovec (feinmač) star 7 mesecev, iz-
borne rase, je naprodaj pri
Raglu, Ljubljana, Kolodvorska ulica 39.
10442

Lokal, primeren za trgovino v pro-
metnem kraju v mestu ali na
deželi se išče za takoj. Ponudbe pod
„Prometni kraj“/10444 na upravništvo
tega lista. 10444

Gospod, več vseh pisarniških del, slo-
venskega, nemškega in itali-
janskega jezika, samostojna moč, išče
primerne službe v mestu ali na deželi.
Ponudbe pod „Primerne službe“/10445
na upravništvo lista. 10445

Vzorna voditeljica (nadzornica) za več-
je hotelska podjet-
je se sprejme. Pogoji: Večletna praksa
s prav dobrimi spricčevali. Znanje več
jezikov v pisavi in govoru. Hrana in
stanovanje v hiši. Plača po dogovoru.
Pismene ponudbe s sliko na uprav.
Slovenskega Naroda pod šifro „Hotel“/
10336. 10336

Traži se 4 — 5 večjih

bačvara.

Upitati kod Dioničke pivare
Sarajovo. Ponudbe treba istoj
slati. 10264

Drva.

bukova in gabrova kupi Svicarska iz-
vozna trdka Ponudbe z navedbo mno-
žine in cene na Anončno ekspedicijo
Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Proda se :-:-:

skoraj nov kratek klavir, štelaza s kar-
tonažnimi predali za vsakovrstno trgo-
vino, prodajalna miza, železna držala in
steklene deske za izložbo, zaboj za kla-
vir, otroška bela postelja, truga za pra-
nje, kletki za pičke otroški čevlji št. 23
in violina. Pojasnila daje trdka Juršek
Wolfova ul. 12, Ljubljana. 10377

Konjak

Za oslabele vsled starosti, proti slabostim
v želodcu in proti gubitku telesne moči
je **stari vinski konjak** pravo oživ-
ljenje. Razpošilja dve pol litrski steklenici
franko pakovanje, za 68 K. 5848

Benedikt Hertl,
graščak na graščini Golč pri Konjicah
Štajersko.

Odvetnik

dr. Ivo Česnik

naznanja, da je otvoril

svojo pisarno

v Kandiji-Novem mestu
(v dr. Buhoj vili.)

Specerijsko
kolonijalno in
prekomorsko
blago

najceneje in najbrže kupujete
od poznate veletrgovine :-:

FRUCTUS D. D.

za promet zemaljskih proizvodov plo-
dinama kolonijalnom i inom robom

Zagreb, Vlaška ul. 21.

Telefon 104. Otvorjeno 1893.

Zahtevajte cenik!

„Srna“ znamka jamči nedo-
sežno kakovost mila.

IGNAC FOCK, tovarna mila in sode KRANJ.

Bencin, bencol, terpentin,

čebelni vosek, parafin, ceresin se kupi v
vsaki množini. Ponudbe na poštini predal 110,
Ljubljana.

Odvetnika

dr. Vladimir Ravnihar in dr. Albin Smole

sta svoji odvetniški pisarni združila.

Sedež pisarne. Ljubljana, Sočna ulica št. 9, nasproti fu-
stične palače. 10334

Premog

Vam nadomesti impregnirano kurivo. — **Narocite**,
dokler še kaj zaloge! Drva vsake vrste se Vam do-
stavijo takoj na dom. **Motorna žaga brezplačno**
na razpolago!

Srebotnjak, Kolodvorska ulica št. 31.

Strojarsko mehaniška industrija

Kiseljak i Feigl

Karlovac, Riječka cesta broj 21

imade na skladištu

10 vagona plinske cijevi i „Fittings“

crne i pocinčane u svim dimenzijama za promptnu odpremu.

Štedite s podplati!

Usnjati nabiti z žeblički, za moške in ženske čevlje, garnitura
po K 2.—, za otroške po K 1.50, se zopet dobivajo v ljublan-
ski zalogi tovarne „PEKO“ čevljev.

Preprodajalci popusti! Preprodajalci popusti!
Peter Kozina & Co. Ljubljana, Breg št. 20.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem
otvorila trgovino

s papirjem in galanterijo

ter priporočam bogato zalogo pismenega papirja, razglednic, pisarniških
in šolskih potrebščin. Velika izbira

božičnih in novoletnih daril.

Zlata Brišnik, Maribor,

Grajska ulica 10.

Trgovina vina na veliko

Andrija Golubić, Zagreb

poslovnica: Jurčić ulica 10. telefon 20—16

klet: Nikolić ulica 12. telefon 23—98.

Prodaje:

Vino belo in rdeče, staro in novo, hrvatska, dalmatinska
ter banatska. Vse na vagone in majhnih količinah, hitro
in točno odpremljanje. 10273

Rogaška Slatina

Tempel vrelec: Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljiko
vi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje

Styria vrelec: Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca
prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic, sladkorni bolezni.

Donati vrelec: Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro
sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu ka-
menu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd.

Rogaška Slatina je najbolj priljubljena in se v obče največ zah-
teva. To pa radi tega, ker je iz izmed
vseh alkalično saliničnih rudninsko kislin najbogatejša na
ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krepljena in oživ-
ljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se ob-
varuje v mrzlih krajih mrzlice.

Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katere
vina nikdar slabega okusa ali doka.